

23.3.2018

POL-2018-9914

Valtiovarainministeriö

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta, 12.3.2018, VM0003:00/2018

Keskusrikospoliisin lausunto

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa Keskusrikospoliisilta ja erikseen Keskusrikospoliisin Rahanpesun selvittelykeskukselta luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Esitys on ollut lausuntokierroksella 19.1. - 2.3.2018. Keskusrikospoliisi on antanut asiassa lausuntonsa 2.3.2018. Lausuntokierroksen jälkeen FATF:n Suomen maa-arvio on edennyt ja arviointiin osallistuvien viranomaisten on ollut mahdollista yksilöidä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen sääntelystä sellaisia säännöksiä, jotka eivät teknisesti täysin vastaa FATF:n suosituksia. Esitykseen on lausuntokierroksen jälkeen lisätty muutosehdotuksia sen varmistamiseksi, että Suomen lainsäädäntö vastaisi paremmin FATF:n suosituksia.

Keskusrikospoliisin lausunto sisältää myös Rahanpesun selvittelykeskuksen esittämät kommentit asiaan.

Keskusrikospoliisin esittää lakiehdotukseen aiemmin lausumansa lisäksi seuraavia huomioita:

HE s. 11

3.2 Toteuttamisvaihtoehdot

Ensimmäinen kappale; Keskusrikospoliisi toteaa edelleen, ettei kappaleessa kuvattu menettely ole käytännössä mahdollinen, jos pankki ei ole asianosaisasemassa. Ilman asianosaisasemaa pankilla ei ole tiedonsaantioikeutta eikä tosiasiallista tiedon todentamismahdollisuutta. Tämä puolestaan rajaa väärinkäytösrekisterin sisältöä.

HE s. 13

Vaikutukset rahanpesun selvittelykeskuksen henkilötietojen käsittelyyn

Toisessa kappaleessa on todettu, että *"Rahanpesun selvittelykeskus joutuu varautumaan myös mahdollisesti tehostettuun vahingonkorvausvastuun*

kohdentamiseen". Tämän virkkeen perusta, tarkoitus ja merkitys jäävät Keskusrikospoliisille avoimeksi.

HE s. 32

Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta

3 luku 1 § 1 momentissa on säädetty mm. "Ilmoitusvelvollisen on myös arvioitava, onko sen tarpeellista tehdä tapauksesta epäilyttävää liiketoimea koskeva ilmoitus".

Keskusrikospoliisi toteaa lainkohdan muotoilun olevan hyvä. Keskusrikospoliisi esittää, että yllä mainittu seikka sisällytetään myös lain 4 luvun 1 §:ään. Lainkohdan muotoilu voisi olla esimerkiksi seuraavanlainen:

Velvollisuus tehdä ilmoitus epäilyttävästä liiketoimesta

*Ilmoitusvelvollisen on täytettyään 3 luvun 4 §:n 3 momentissa säädetyn se-
lonottovelvollisuuden viipymättä ilmoitettava rahanpesun selvittelykeskuk-
sesta annetussa laissa (445/2017) tarkoitetulle rahanpesun selvittelykes-
kukselle epäilyttävästä liiketoimesta tai terrorismin rahoittamisen epäilystä.
Ilmoitus epäilyttävästä liiketoimesta on tehtävä riippumatta siitä onko asia-
kassuhde perustettu tai onko siitä kieltäydytty tai onko liiketoimi suoritettu,
onko se keskeytetty tai onko siitä kieltäydytty.*

Keskusrikospoliisin päällikkö
Poliisineuvos

Robin Lardot

Poliisilakimies

Tommi Reen